

вершинного слова СГ, стверджуємо, що найчастотнішою зі всіх морфологічних операцій є усичення, консонантні чергування та модифікації наголосу.

Аналіз морфологічної структури словотвірних гнізд із вершинним дієсловом дає можливість зробити такі висновки:

1. В українській мові питомі і запозичені словотвірні гнізда не однорідні. Неоднорідність чітко виявлена вже на перших ступенях деривації.

2. Найактивніше морфологічно марковано перший ступінь словотворення, а для префіксальних дієслів – другий, оскільки вони входять до складу тризонних девербативів, на подальших ступенях морфологічні процеси згасають.

3. Для всіх девербативів загальною морфологічною операцією є усичення дієслівної фінали, що супроводжує зміну акцентної позиції, у поєднанні з альтернаціями (переважно консонантними).

Перспективу подальшого дослідження словотвірної морфології девербативів убачаємо у вивченні комплексних словотвірних одиниць (словотвірних гнізд і словотвірних парадигм), з'ясуванні морфологічних трансформацій дієслівних основ при творенні чотири-, три-, дво- й однозонних похідних сучасної української мови (питомих та іншомовних), оскільки вона має свою специфіку й малодосліджена в сучасному мовознавстві.

ЛІТЕРАТУРА

1. Валюх З. О. Словотвірна парадигматика іменника в українській мові / З. О. Валюх. – К. : Полтава : АСМІ, 2005. – 354 с.
2. Демешко І. М. Сучасна українська літературна мова. Вступ. Фонетика. Фонологія. Морфологія. Орфоєпія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Таблиці, схеми: навч. посіб. / І. М. Демешко. – Кіровоград : ПП „Інвест-Груп”, 2008. – 264 с.
3. Русанівський В. М. Структура українського дієслова / В. М. Русанівський. – К. : Наук. думка, 1971. – 315 с.
4. Тихонов А. Н. Словообразовательный словарь русского языка : В 2 т. – [2-е изд., стер.] / А. Н. Тихонов. – М. : Рус. яз., 1990.

У статті окреслено перспективу дослідження девербативів у сучасному мовознавстві, з'ясовано специфіку девербативів із вершинним дієсловом іншомовного походження в сучасній українській мові, проаналізовано морфологічну структуру вершинного дієслова девербативів, встановлено особливості морфологічних закономірностей у віддієслівних словотвірних гніздах із вершинним дієсловом іншомовного походження.

Ключові слова: словотвірна морфологія, однозонні девербативи, морфологічні позиції, дериваційна парадигма, словотвірна гніздо.

The article outlines the perspective of researching of deverbatives in modern linguistics. The specific of deverbatives with apical verb of foreign origin in the modern Ukrainian language is determined. The morphological structure of apical verb of the deverbatives is analyzed. The peculiarities of morphological regularities in verbal derivational unit with apical verb of foreign origin is defined.

Key words: word-building morphonology, one-field deverbatives, morphonological position, derivational paradigm, derivational unit.

Наталія Іваницька
(Вінниця)

УДК 81'44:81'367:81'371

СУЧАСНА КВАЛІФІКАЦІЯ АНАЛІТИЧНИХ ДІЄСЛІВ У АСПЕКТІ УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКОГО ЗІСТАВЛЕННЯ

Дієслівна ланка як української, так і англійської мов виступає однією з найбільш науково витлумачених і водночас такою, що має містке коло суперечливих та нерозв'язаних питань через своєрідність семантики, синтаксичну конструктивність і домінувальність, функціональну специфіку слів цієї частини мови (М. М. Болдирев, І. Р. Вихованець,

К. Г. Городенська, А. П. Загнітко, М. І. Калько, О.І. Леута, Г.Г. Почепцов, В. М. Русанівський, С. О. Соколова, В. Aarts, Ch. Meyer, M. Baker, C. Bake, Ch. Fillmore, Ch. Fries, R. Long, D. Mille та ін.). Недостатньо вивчені дієслівні системи української та англійської мов і в зіставному аспекті, тоді як у сучасній компаративістиці відчутною є потреба в комплексних контрастивних дослідженнях. Особливість *зіставних* описів полягає у створенні лінгвістичної моделі, абстрагованій від закритості / відкритості списку мов і диференційних ознак, урахування яких є важливим для типології, та генетичного фактора, релевантного для порівняльно-історичного мовознавства (В. Г. Гак, С. П. Денисова, Ю. О. Жлуктенко, М. П. Кочерган, А. Е. Левицький, А. В. Корольова, В. І. Кушнерик, В. М. Манакін, Б. О. Серебренников, О. В. Тищенко, І. К. Юсупов, В. М. Ярцева, W. Croft, C. Lehmann, W. Nemser, J. Newman, G. Nickel, A. Wierzbicka). *Актуальність* пропонованої статті увиразнює той факт, що в сучасній зіставній (контрастивній) лінгвістиці бракує праць, присвячених системній репрезентації ізоморфних та аломорфних показників співвідносності дієслівних систем в українсько-англійській паралелі, які не лише висвітлюють специфічні особливості граматичної організації кожної з мов, але й стають надійним підґрунтям для типологічних узагальнень.

Контрастивному аналізу зазвичай передують селективно-оцінний етап дослідження, який спрямований на відбір релевантних для подальшого зіставлення мовних одиниць. У цьому аспекті актуальними постають передусім внутрішньомовні кваліфікації дієслів, представлені в термінах традиційної чи оновленої граматичної науки, які не завжди є беззаперечними з огляду на “плюралізм” сучасної мовознавчої думки. Проблемним, зокрема, є питання виокремлення та теоретичної кваліфікації аналітичних дієслів у лінгвогерманістиці, що, відповідно, проектується на їхнє зіставне вивчення. Отже, *об’єктом* нашого дослідження постають англійські аналітичні дієслова. *Предмет* наукового пошуку – сучасна характеристика аналітичних дієслів на тлі внутрішньомовних та типологічних тенденцій розвитку мов. *Мета* статті – визначити місце аналітичних одиниць у дієслівних системах української та англійської мов з огляду на створення релевантних умов зіставлення цих систем, установити ступінь їхньої компарабельності в аспектах лексико-семантичної парадигматики та граматичної синтагматики.

Зауважимо, що самотійність зіставного мовознавства як окремої галузі компаративістики в жодному разі не передбачає нехтування значними здобутками інших компаративістських галузей. Навпаки, звернення до даних типології, характерології, універсології, порівняльно-історичного мовознавства може стати надійним підґрунтям не лише для встановлення ізоморфних / аломорфних характеристик обраного для зіставлення об’єкта, але й для розкриття причин таких подібностей і відмінностей. У контексті власного дослідження така теза набуває особливої актуальності за врахування типології мовних систем, яка спирається на поняття мовного типу як особливого методологічного засобу, завдяки якому можна відтворити теоретичну модель реально існуючої мови [19, с. 632], певної комбінації типологічно релевантних ознак, системи структурних ознак, що характеризуються певною ієрархією [13, с. 35], середньої величини, що пояснює особливі риси структурно об’єднаних груп мов [6, с. 59], так і типу в мові як сукупності окремих мовних ознак, які не є основними, визначальними для певної мови, але існують у ній. При цьому розуміння типу як „абстрактного еталону, особливого ідеального об’єкта” [12, с. 632], його „умовність, тобто залежність від обраного критерію чи сукупності критеріїв” [14, с. 12], неоднакова валідність таких критеріїв у межах тієї чи іншої лінгвістичної концепції призводить, на думку Дж. Грінберга, до різних результатів [19].

Імовірно, що, зіставляючи дієслівні системи у взаємозв’язку їхньої лексико-семантичної парадигматики та синтаксичної синтагматики, найбільш релевантним може бути апелювання до морфологічної класифікації мов, у якій центральними диференційними ознаками вважають спосіб вираження граматичних значень та спосіб поєднання морфем. Із першою ознакою традиційно пов’язують поняття аналітичності / синтетичності мов, яке співвідносять із морфологічним словом [9, с. 68]. У сучасному мовознавстві

аналітичність / синтетичність витлумачують як типологічну ознаку і на тлі інших мовних рівнів. У цьому контексті А.П. Загнітко, наприклад, уводить поняття типології сучасного граматичного аналізму, яке, на його думку, виступає явищем нерівнорядним не лише в одноструктурних, але й у різноструктурних мовах через охоплення ним морфологічного і синтаксичного ярусів та нерегламентованість лінійної кількості компонентів аналітичних конструкцій [3, с. 366]. Корисними для синхронічного зіставлення мовних систем стають дослідження, сконцентровані на діахронічному співвідношенні синтетичних та аналітичних форм та розмежування на цій основі аналітизаційної та синтезаційної тенденцій еволюційно-типологічних змін (В. В. Виноградов, І. Р. Вихованець, В. фон Гумбольдт, М. М. Гухман, О. А. Дубова, О. Єсперсен, М. І. Словінська, А. П. Загнітко, О. А. Земська, С. Д. Кацнельсон, О. О. Потебня, Б. О. Серебренников, В. М. Солнцев, В. С. Храковский та ін.). При цьому аналітичність / синтетичність як характерну рису мовного підтипу в межах флективних мов витлумачують не лише в межах морфолого-синтаксичних структур, а й поза ними. Так, у сучасних лінгвогерманістичних працях поширеною є думка, що „радикальна типологічна перебудова” [11, с. 229] англійської мови, унаслідок якої вона структурно еволюціонувала від „невираженого флективного та синтетичного типу до типу аналітичного, із нехарактерними рисами ізоляції та аглютинації” [17, с. 30], „аналітичного типу з елементами аглютинації і прилягання, а також відсутністю фузії на стиках морфем [8] відбулася не лише на формо-, але і на лексемоутворенні, що засвідчують чисельні бінарні конструкції на кшталт *make a start, get going, go wild, take off* та под., Вони виступають єдино можливими способами номінації цілої низки дієслівних денотатів, які не мають „класичного” однослівного найменування. Специфічність такого „аналітичного кодування інформації” спирається на визнання діалектичної взаємодії семантичної та функціональної єдності цих різних моделей біномів на тлі очевидної окремооформленості їхніх елементів та збереження останніми поняттєвої, хоч і послабленої номінативності, що створює безмежне поле для наукових дискусій щодо розмежування понять „вільне словосполучення”, „фразеологізм”, „аналітична лексична одиниця” тощо [3, с. 371].

„Синтаксичний” погляд на конструкції типу *make a start, get going, go wild, take off* визначає їх як словосполучення, які на тлі типологічних характеристик мови розглядають проміжною, перехідною зоною між одиницями лексичного і синтаксичного рівнів. На відміну від вільних синтаксичних конструкцій при утворенні зазначених одиниць визначальними виступають певні дериваційні механізми – система продуктивних способів утворення нових номінативних одиниць, яка „працює” за правилами, встановленими аналітичним типом мови. Як наслідок, утворені за такою моделлю складні номінативні одиниці виступають специфічними в тому плані, що їхнє сумарне номінативне значення не зведено до суми її складників, а більшою мірою визначено характером кожного із компонентів і отримує кінцеве лексико-семантичне оформлення в межах визначеної синтаксичної моделі.

В.Я. Плоткін запропонував досить вдале розмежування таких моделей у термінах традиційних частин мови (дієслівно-прислівникові, дієслівно-дієслівні, дієслівно-іменні та дієслівно-ад’єктивні), які відбивають не лише їхню морфологічну структуру, але й основну сутність таких складних мовних знаків – еврисемічність ядерних одиниць із „високим ступенем здатності до формування стандартних синтагматичних одиниць без втрати при цьому своєї лексико-семантичної самостійності” [11, с. 86]. Звичайно таке лінгвістичне явище кваліфікують як таке, що виникає на тлі типологічної структури мов [15, с. 84].

Однак, як засвідчують численні розвідки в руслі окресленої проблеми, кожна з цих груп, попри вказану спільність, виявляє як внутрішньомовну різнорівневу специфіку, так і міжмовні особливості при зіставленні з тією чи іншою мовами. Так, найбільш дослідженими на сьогодні і водночас найбільш проблемними можна вважати дієслівні комплекси типу *to take off*, т.зв. фразові дієслова, термінологічна означеність яких відбиває те чи інше розуміння категорійного статусу післядієслівного компонента, а відтак і категорійний статус таких комплексів як дієслівно-прислівникових або дієслівно-прийменникових словосполучень (І.В. Арнольд, С.Б. Берлізон, С.Є. Гурський, О.І. Смирницький та ін.) чи

деривованих аналітичних одиниць (Ю.О. Жлуктенко, І.М. Іванова, Т.М. Ніколаєва та ін.) (докладніше див. [1; 10]). У міжмовних розвідках, зокрема в російсько-(українсько)-англійській паралелях, спроба співвіднести такі англійські бінарні одиниці англійської мови із тими чи іншими дієсловами, передусім префіксальними, іншої мови [1] стикається з низкою дискусійних моментів. Очевидна структурна розбіжність таких одиниць, яка, на думку Н.Б. Гвішиани [2, с. 7], може бути пояснена типологічно релевантною ознакою – характером поєднання морфем в слові і розмежування на цій основі фузійно-синтетичної одиниці на противагу фузійно-аглютинативній [9, с. 69–74] чи аглютинативно-аналітичній [18, с. 140], ускладнюється іншими аспектами функціонування англійських біномів – їхньою полісемічністю, метафоричністю тощо.

У такий спосіб у сучасній англістиці поширення набуває визнання факту існування двох типів лексем, розмежованих за сукупністю фонетичних, словотвірних, семантичних та граматичних критеріїв, – синтетичних (ціліснооформлених, „короткослівних”) та аналітичних (окремооформлених, „довгослівних”), що видається цілком виправданим на тлі встановлених типологічних ознак мови.

Визнаючи аналітичні конструкції вказаного типу лексемами, дослідники по-різному витлумачують функціональне навантаження їхніх компонентів. Поширеним є погляд на аналітичну дієслівну лексему як таку, що подібна до афіксального типу словотвірної системи мови, де афікс модифікує лексичне значення кореня. Однак, імовірно, має рацію І.В. Шапошникова, яка зауважує, що в дієслівних компонентах аналітичних лексем поняття номінативності залишається збереженою, тоді як для афіксів характерною виступає асоціативна номінативність [16, с. 174]. Більше ймовірно є і те, що, модифікуючи значення і зберігаючи поняття номінативності, дієслівний компонент аналітичних лексем не стає десемантизованим, семантично нейтральним. На слушне зауваження А.М. Кузнецова, дієслово, змінюючи характер його значення, „починає виражати категорію існування або її якості, які виражає предикативний член (тобто лексично опорним членом), він починає виражати певну форму існування явища” [7, с. 40]. У цьому контексті варто погодитися з тим, що „скоріше сама синтаксична конструкція, що копіює дієслівну синтагму, несе на собі основне граматичне навантаження, тоді як лексично обидва компоненти зберігають їхню значущість” [17, с. 143].

Отже, загалом визнаючи можливість розмежування синтетичних та аналітичних дієслівних лексем, дієслівно-прислівникові (прийменникові) біноми кваліфікуємо як аналітичні одиниці, що виступають специфічними відносно української мови засобами номінації процесуальних денотатів, виявляючи ознаки компліментарності, окремооформленості, як і високого ступеня ідіоматичності та метафоричності [2, с. 8] на противагу синтетичним (однослівним). При цьому т.зв. „аналітичні дієслівні лексеми” у процесі міжмовного зіставлення доцільніше розглядати в контексті функціонально-семантичних полів, тим самим виводячи їх за межі лексико-семантичних парадигм однослівних номінацій процесуальних денотатів. Такий підхід у жодному разі не зменшує їхню значущість як специфічних для англійської мови номінативних засобів процесуальних денотатів, проте до певної міри створює релевантні умови для встановлення корелятивних відношень у межах т.зв. синтетичних (однослівних) дієслів. Дієслівно-іменникові, дієслівно-дієслівні та дієслівно-атрибутивні аналітичні комплекси, у теоретичній інтерпретації яких також помітною є тенденція до надання їм статусу аналітичних лексем, маємо підстави розглядати з урахуванням виробленого авторського підходу до корелятивної параметризації дієслівних систем української та англійської мов у аспекті синтагматики.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ванівська О. С. Префіксальні дієслова та засоби вираження ними типових смислів в різноструктурних мовах (на матеріалі англійської та української мов) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.17 "Порівняльно-історичне і типологічне мовознавство" / О. С. Ванівська. – Донецьк, 2003. – 23 с.
2. Гвишиани Н. Б. Современный английский язык. Лексикология : [новый курс для филол. фак. ун-тов] / Н. Б. Гвишиани. – М. : Изд-во МГУ, 2000. – 221 с.

3. Загнітко А. П. Типологія сучасного граматичного аналітизму / Анатолій Загнітко // Одиниці та категорії сучасної лінгвістики: зб. статей, присвячений ювілею В. Д. Каліуценка / відп. ред. О. Л. Бессонова. – Донецьк : ТОВ „Юго-Восток, Лтд”, 2007. – С. 366–387.
4. Іваницька Н. Б. Дієслівні системи української та англійської мов: парадигматика і синтагматика : монографія / Н. Б. Іваницька. – Вінниця : СПД Главацька, 2011. – 636 с.
5. Іваницька Н. Б. Tertium comparationis у міжмовному зіставленні дієслівних систем / Н. Б. Іваницька // Мовознавство. – 2009. – №1. – С.46-59.
6. Кочерган М. П. Основи зіставного мовознавства : [підручник] / М. П. Кочерган. – К. : Академія, 2006. – 424 с.
7. Кузнецов А. М. Основания для сравнения в контрастивной семасиологии / А. М. Кузнецов // Методы сопоставительного изучения языков. – М. : Наука, 1988. – С. 37–42.
8. Левицький А. Е. Зіставлення функціональних особливостей систем номінативних одиниць англійської й української мов [Електронний ресурс] / А. Е. Левицький. – Режим доступу : http://librar.org.ua/sections_load.php
9. Мечковская Н. Б. Общее языкознание: Структурная и социальная типология языков / Н. Б. Мечковская. – М. : Флинта: 2001. – 312 с.
10. Палій О. С. Дієслова з постпозитивними компонентами on і off в сучасній англійській мові : дис. ... кандидата філол. наук : 10.02.04 / Палій Оксана Сергіївна. – Донецьк, 2008. – 212 с.
11. Плоткин В. Я. Строй английского языка / В. Я. Плоткин. – М., 1989. – 156 с.
12. Семчинський С. В. Семантична інтерференція мов / С. В. Семчинський. – К. : Вища школа, 1974. – 256 с.
13. Солнцев В. М. Типология и тип языка / В. М. Солнцев // Вопросы языкознания. – 1978. – № 2. – 26–41.
14. Сравнительная типология английского, немецкого, русского и украинского языков : [учебн. пособие] / А. Э. Левицкий, Н. Д. Борисенко, А. А. Борисов и др. – К. : „Освіта України”, 2009. – 360 с.
15. Тараненко О. О. Відображення суспільного сприйняття світу в семантиці мови / О. О. Тараненко // Мова і культура. – К. : Наук. думка, 1986. – С. 91–137.
16. Шапошникова И. В. Становление и развитие аналитических глагольно-наречных и глагольно-субстантивных деривационных моделей в истории английского языка : дис. ... кандидата филол. наук : 10.02.04. / Шапошникова Ирина Васильевна. – Иркутск, 1992. – 205 с.
17. Шапошникова И. В. Системные диахронические изменения лексико-семантического кода английского языка в лингво-этническом аспекте : [монографія] / И. В. Шапошникова. – Иркутск, 1999. – 243 с
18. Широкова А. Г. Методы, принципы и условия сопоставительного изучения грамматического строя генетически родственных славянских языков / А. Г. Широкова // Сопоставительные исследования грамматики и лексики русского и западнославянских языков / [под. ред. А. Г. Широковой]. – М. : Изд-во МГУ, 1998. – С. 10–99.
19. Greenberg J. Some Universals of Grammar with Particular Reference to the Order of Meaningful Elements [електронний ресурс] / Joseph Harold Greenberg // Universals of Language. — Режим доступу : http://en.wikipedia.org/wiki/Greenberg%27s_linguistic_universals
20. Krzeszowski Tomasz P. Contrasting languages: the scope of contrastive linguistics / Tomasz Krzeszowski. – Berlin : N.-Y. : Walter de Gruyter, 1991. – 286 p.

У статті представлено сучасне тлумачення аналітичних дієслів на тлі внутрішньомовних та типологічних тенденцій розвитку української та англійської мов, урахування якого є необхідним для забезпечення компарабельності зіставляваних української та англійської дієслівних систем в лексико-семантичному та формально-синтаксичному аспектах.

Ключові слова: зіставне мовознавство, дієслівна система, аналітична дієслівна лексема, десемантизація.

This article presents a modern interpretation of analytical verbs on the background of internal and typological trends in Ukrainian and English, considering which is necessary for Ukrainian and English verbal comparison in the lexical-semantic and formal syntactical aspects.

Key words: contrastive linguistics, verb system, analytical verb lexeme, the loss of meaning.

УЗАГАЛЬНЕНО-ОСОБОВЕ РЕЧЕННЯ В ПАРАДИГМІ СИНТАКСИЧНИХ ОДИНИЦЬ

У сучасних синтаксичних дослідженнях немає єдиної думки щодо граматичної природи й специфіки односкладних дієслівно-особових речень, що й зумовлює розбіжності в їх класифікації, адже засадничим здебільшого слугує семантичний принцип. Більшість дослідників корпус односкладних конструкцій структурують трьома самостійними типами: означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові (О. Юдін [33], Є. Галкіна-Федорук [10], В. Бабайцева [2], С. Сятковецький [27], О. Гвоздев [11], О. Руднев [24]), проте є й такі, які розмежовують два типи: означено-особові та неозначено-особові (О. Шахматов [29], В. Борковський [5], Л. Щерба [32], Є. Істріна [15]); неозначено-особові та узагальнено-особові (О. Пешковський [23], С. Абакумов [1], В. Березін [4]).

У дієслівно-особових реченнях, на відміну від безособових, категорія особи експлікує формальну кореляцію головного члена з трьома особами-виробниками дії: учасниками й неучасниками мовлення. Виходячи зі співвіднесеності головного члена з означеною або неозначеною особою-діячем, односкладні дієслівно-особові речення диференціюють на означено- та неозначено-особові. Основною ж функційно-комунікативною настановою узагальнено-особового речення (УОР) є позначення узагальненої дії, проте відсутність спеціалізованого формально-граматичного інвентаря експлікації головного компонента (ГК) цього типу синтаксичної конструкції спродукували появу неоднозначних інтерпретацій її обсягу та лінгвального статусу. Саме тому *метою* нашої статті є зреферувати низку граматичних студій УОР, проаналізувати їх та визначити місце речень, що маркують узагальнену дію, в системі синтаксичних одиниць.

Самобутність узагальнено-особових речень (УОР) вперше спостеріг Д. Овсяннико-Куликовський [20, с. 170-174]. Дослідник не виділяв їх як окрему синтаксичну категорію, проте, зіставляючи із неозначено-особовими в групі відносно-безсуб'єктних структур, відзначив, що «особа у відносно-суб'єктних реченнях виражається не означено, а узагальнено» [20, с. 173]. А от спроба розмежувати УОР та НОР вперше належить О. Пешковському [23]. Він інтерпретував ці конструкції як близькі, але різні синтаксичні категорії. Зіставляючи НОР та УОР, дослідник намагається вивчити різницю в їхній будові й робить висновок, що в перших підмет опускається, а в других йому надається особливий узагальнювальний відтінок. На конкретних прикладах дослідник доводить, що в узагальнювальному значенні можуть виступати, крім 2-ої особи однини, й інші особові форми дієслова [23, с. 157].

Подібні погляди й у Б. Кулика, що інтерпретує УОР як речення, в якому діюча особа виступає узагальнено, тобто висловлена дія має стосуватися до всіх взагалі і до 1-ї, і до 2-ої, і до 3-ої особи, що перебуває в певних умовах [18, с. 253].

У «Курсі СУЛМ», виданому за редакцією Л. Булаховського, УОР об'єднані з деякими іншими односкладними конструкціями в групу відносно-безособових структур [6, с. 285]. До УОР дослідник так само відносить конструкції не тільки з центром у формі 2-ої особи однини дієслова, а й у 3-ій особі множини [6, с. 285].

Спеціальним дослідженням УОР того часу була праця А. Юдіна [33], який доводить, що основна різниця між УОР та НОР полягає в характері вираження в них діяча. Якщо в НОР останній усвідомлюється неозначено, то в УОР – узагальнено, тобто дія речення стосується будь-якої особи чи всіх взагалі [33, с. 25].

С. Овчарук натомість кваліфікує узагальненість особи як структурну категорію, що в певних, цілком визначених синтаксичних формах, виражає специфічний характер співвіднесеності змісту речення з відображеною в ньому дійсністю [21, с. 15]. «Це таке